

L'ofici sacrificat

«És papà». Una de les quatre criatures de Vicent Belda assenyala insistentment la fotografia d'una revista que el mostra, pletòric en el seu esforç, camí de guanyar l'Escalada a Montjuïc. Els xiquets només distingeixen a ell i Recio. Si no és papà, deu ser el company de papà. Un pare famós, que ja s'han acostumat a veure en la premsa o en els reportatges de televisió.

—*El triomf de Montjuïc t'ha tornat a situar dalt...*

—El que passa és que la gent només et recorda quan guanyes, i només de l'última cosa que has guanyat. De tota manera, el triomf aquest de Montjuïc és molt important per a mi, sobretot per la manera en què l'he aconseguit, batent el rècord de la prova. Hi ha vegades en què és més important com guanyes que el mateix fet de guanyar. Fins i tot, m'han arribat telegrams de Romà Cuyàs, d'Alfonso Guerra, de Felipe González...

—*¿I què penses quan t'arriba un telegrama així?*

—Sorprèn. Sorprèn molt. T'adones que és important això que estàs fent i que fins i tot els governants poden estar pendents del que tu fas. Però no és la primera vegada que m'han arribat telegrams així. Quan vaig guanyar dues etapes de la Volta a Colòmbia, ja me'n van arribar.

—*Això de Colòmbia, ¿el ciclisme deixa de ser europeu?*

—Sí, sembla que deixa de ser només europeu. Ja hi ha països americans i d'altres continents on s'hi han fixat. Als Estats Units fa sis anys no hi havia cap ciclista, avui n'hi ha tres o quatre dels bons.

—*¿I es nota la diferència? ¿Canvien alguna cosa els corredors no europeus?*

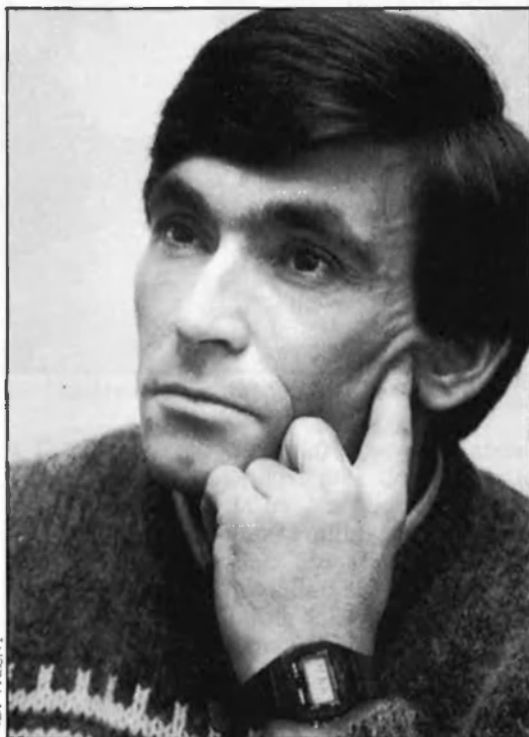
—No, el ciclisme sempre serà el mateix, amb canvis xicotets, però res més. Canvien les cares, la fisonomia dels ciclistes, però poc més. Potser el comportament en la correguda.

—*¿Com el comportament en la correguda?*

—Cada país té una manera de córrer. No sé exactament per què, però és així. Els italians, per exemple, es comporten molt bé en el grup; els francesos, els belgues, els holandesos, ja són més mala idea: et peguen colzades, et tanquen el pas...

El recent triomf del ciclista valencià en l'Escalada a Montjuïc ha tornat a situar Vicent Belda en els primers llocs de l'esport del pedal.

Vicent Partal

JOYDI VICENT

«No pense tornar a muntar en la bici fins el quinze de desembre».

—*Hi ha una imatge curiosa sempre del grup: quan aneu xarrant en la correguda. ¿De què parreu?*

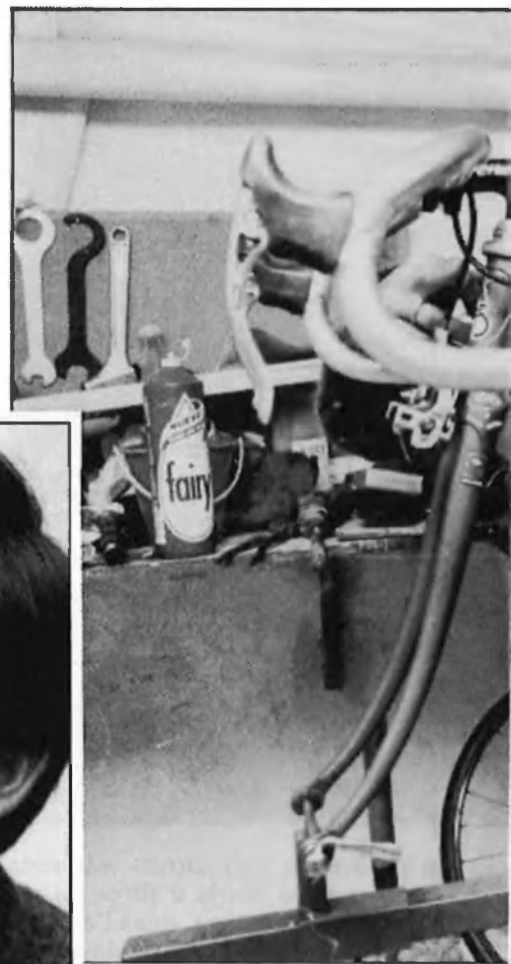
—Depèn de molt. De qualsevol cosa, tret de la competició. Dels fills, si t'has comprat un pis o vols fer-te un cotxe, si penses casar-te. Depèn de la confiança que tingues amb l'altre corredor. Així, passem uns quants quilòmetres, fins que algú anuncia que comença la batalla, i vinga, ¡cap avant!

—*I quan s'acaba l'etapa, ¿què féu?*

—¡Descansar!

—*Ja m'ho imagine, ¿però com?*

—No, ho dic perquè ens hem trobat gent que es pensa que quan acabem de recórrer dos-cents quilòmetres ens n'anem de discoteca. ¡No en caldria una altra! Ens tombem al llit i ens costa de vegades, inclús, alçar-nos a sopar. Normalment, ve el massat-

gista una estona i, després de sopar, fem una tertulietta entre els companys o mirem la televisió, el reportatge de l'etapa i tot això. Després, a dormir, que l'endemà ens alçaran tres hores abans de començar a córrer.

—*I un dia rere un altre dia.*

—*¿No us en canseu?*

—Cansa estar tants dies fora de la família. Pràcticament, estem corrent des de febrer fins a final de l'octubre. Són molts mesos anant i tornant. De tota manera, el que més cansa són algunes etapes avorrides, d'aquelles que vas al pas de la tortuga. El Giro d'Itàlia en sol tenir, d'aquestes. Però allò més dur és ser lluny de casa. T'hi pots passar fins dos mesos, en ocasions.

—*Això i etapes d'aquelles que els comentaries defineixen com a èpiques. Perquè pujar als llacs d'Enol, al Puy de Dôme, a grans ports de muntanya, no és cap broma.*

—Clar que no és cap broma. És un esforç molt gran.

—*¿I no deu ser un esforç massa gran?*

—Possiblement. Però aquesta és la gràcia del ciclisme: l'afany de supera-

JORDI VIKENT

ció, portar dos-cents quilòmetres i cinc ports a l'esquena i seguir avant. La duresa és la salsa del ciclisme i nosaltres ens creixem quan arriba.

Belda té la casa plena de copes, trofeus, medalles, records. Tants, que inclús n'usa algun que altre com a cendrer de taula. En la vitrina on guarda la majoria, ben destacada, una foto dedicada de Migueli, el jugador del Barcelona.

—Això és de quan pujàrem a Montserrat amb els futbolistes del Barcelona, que havien promès que ho farien si guanyaven la lliga.

—¿I tu què hi feies?

—¿Jo? ¡Ajudar-los a pujar! No, el que passa és que el nostre director se'n va assabentar i s'oferí a organitzar-ho tot. Ens va dir a Recio i a mi que si volíem acompanyar-los, i ens encantà la idea, així que ho férem. En guardo un record molt bo.

—¿I com donen a la bicicleta els futbolistes?

—N'hi ha de tot. Julio Alberto i Schuster podrien ser ciclistes, si volien. Dels altres, algú necessita una ajudeta, però poca cosa. Es portaren bé.

Belda ha estat notícia darrerament també pel fet de no haver estat seleccionat per al campionat del món de ruta i per la reacció de malestar que

Si fos un cotxe, ja l'haurien retirat

Anar a la lluna en bicicleta

Vicent Belda té el càlcul fet: quinze anys de corregudes donen per a uns quatre-cents cinquanta mil quilòmetres muntat sobre la bicicleta. Tragueu-ne la conclusió: el diàmetre equatorial de la terra és de 6.356 quilòmetres. Un viatge a la lluna —pam amunt, pam avall—, tres-cents vuitanta-quatre mil. Encara li'n sobren un bon grapat. El baró de Münchhausen es podria morir de l'enveja al costat de la bicicleta aerodinàmica del menut escalador de Cocentaina.

Ell ho té claríssim: «Si fóra on cotxe, ja m'haurien retirat de la circulació». Per inservible, afegiríem nosaltres. Però ni es retira ni té intenció de fer-ho. El ciclisme —diu— és dues rodes, un manillar i molta cama. Tanta cama com per anar a la lluna xano-xano.

La primera bicicleta que tingué «vella, antiquíssima, sense fre» era del seu germà. En això ha guanyat molt. Ara li les fan a posta, «per la meua estatura, ¿saps?». I Eddy Merckx es dedicà a trobar el quadre exacte que s'acoblàs al seu anar anant.

Els seus (quatre) fills ja munten, tots, tret del menut, vehicles de dues rodes. Belda confessa que li encanta la velocitat: en cotxe, en moto, en bicicleta, com siga. Ara en té dues, de bicicletes, l'una de carretera i l'altra de pista. I jura que no hi pujarà abans del quinze de desembre.

«Estic descansant», és l'única explicació.

Es considera casolà —segurament perquè passa mig any fora de casa— i somriu quan li parles de viatges: «¿Més viages? ¿I les quatre criatures, on les deixes?». No pot estar mai per festes a Cocentaina, però suposa que si pogués, seria d'alguna filada de moros o cristians.

Llegeix poc, i no el mata el cinema. Ni beu ni fuma. Però un cafenet, de tant en tant, no fa mal. Ha estat fuster durant sis anys, i encara li fa gràcia. Ara està pegant voltes a un localet que té a Alcoi. A veure què hi posarà.

Creu que ser valencià —«o alacantí, que és el mateix»— és ser diferent. No troba igual un basc, un gallec, un andalús. Els catalans, però, són «valencians del nord», i ell, del Barça. «Home, sempre abans que del Madrid.»

Si li demanes un llistat de països que ha recorregut en bicicleta, el recita de memòria: França, Bèlgica, Espanya, Luxemburg, Veneçuela, Suïssa, Itàlia, Colòmbia, Guatemala... fins a quatre-cents cinquanta mil quilòmetres. «Potser ja en són cinc-cents mil». Muntat en una bicicleta —dues rodes, un manillar i molta cama.

El Baró de Münchhausen, que arribà a la lluna muntat en una bala de canó, s'hauria mort de l'enveja. Vicent Belda també hi hauria arribat. □

JORDI VICENT

Pare i fill. Bicicleta i bicicleta.

tingué el seu company d'equip en el Kelme Pepe Recio. Però no li fa massa gràcia parlar del tema.

—És que ja se n'ha parlat prou i massa. Jo crec que el temps ha donat la raó als qui creien que jo havia d'anar a aquell campionat. Jo ja he dit moltes voltes que dins de la Federació, de la direcció tècnica, no hi ha les persones idònies.

—Tu tens ja trenta-un anys...

—Des del dotze de setembre.

—També s'ha parlat molt d'això: ¿Comences a sentir-te vell?

—No. El que passa és que, quan arribes a a una certa edat, comencen a voler-te jubilar. No és que penses tu

de retirar-te'n, és que ho pensen ells. I t'ho diuen tant que, quan no et trobes en bona forma, ja penses de seguida que és la vellesa que t'ataca. Però, de sobte, tornes a posar-te en forma i tornes amunt, que és el que m'ha passat, a mi, ara. Jo he fet enguany una temporada molt bona.

Belda viu en una casa discreta als afores de Cocentaina —«encara que jo sóc nascut a Alfafara». A Cocentaina comença a fer-se de nit i el fred, un implacable fred de muntanya, no convida en absolut a alçar-se de la vora de la llar, on xarrem, per baixar al garatge, on guarda la bicicleta. Finalment, ens decidim, sobretot per les fotografies. Belda trau la manta amb què l'ha tapada, i comença a muntar-la. Vista de prop, és d'una perfecció exquisida, estudiada fins als més mínims detalls. Es fa inevitable preguntar-li sobre els avanços tècnics: les rodes denticulades, el manillar de cap de cabra, els nous jerseys...

—Tot això serveix per a arrancar segons al cronòmetre, però res més. Una bicicleta amb rodes denticulades va bé en una contrarellotge plana, però si comencen les pujades, ja no està tan clar.

—¿Canviarà el ciclisme per aquestes invents?

—No ho crec. El ciclisme d'avui és diferent del de fa vint anys, i el d'ací a vint anys serà diferent del d'avui, però, en el fons, sempre serà el mateix: dos pedals, due rodes, un manillar i l'esforç del ciclista.

—I com valores tu el paper dels mitjans de comunicació —i en con-

cret de la televisió— en tot aquest redreçament que s'està donant els últims anys de l'esport de la bicicleta.

—És fenomenal. Els finals d'etapa, els resums de la nit... La gent ho veu perquè és bonic i té interès, i veu l'esforç. Igual el ciclisme no els interessa massa, però la televisió i les ràdios ho han aconseguit.

—¿I es nota molt?

—Sí. Considera que fa deu anys només hi havia tres equips i alguna gent que anava així per lliure. Avui en som vuit, i cases comercials molt fortes estan interessant-s'hi. I s'hi interessen perquè és publicitat, perquè és rendible. Si no, no ho farien.

—Una curiositat: ¿vosaltres veieu la gent que hi ha les voreres quan passeu per algun poble o alguna ciutat?

—Normalment, no veiem més que carretera. Si saps d'algú i no anem massa ràpids, t'hi fixes; si no, res.

Els xiquets de Belda s'han sumat a la sessió de fotografies. El major, particularment, s'entesta a retratar-se amb el pare. Un altre juga al baló, la xiqueta arma una caseta. S'ha fet de nit del tot.

—¿Es pot dir que féu turisme mentre correu?

—¿Turisme? —Belda em mira estranyat i riu. Té un riure precipitat. Que fa esclats.

—Home, algun arbret sí que veus. I els hotels. Si, d'això, en vols dir turisme...

I una altra vegada l'argument: la lluita tenaç, l'esforç foramida. Com un senyal d'identitat. Són els homes de la carretera. Fan de l'esport ofici. Un ofici ben sacrificat. □

Centre Carles Salvador

CURSOS PER CORRESPONDÈNCIA

1. Llengua i Literatura:

- Curs d'Iniciació.
- Curso de Iniciación (per a castellanoparlants).
- Curs Bàsic.
- Curs Progressiu de Llengua.
- Curs de Professorat.

2. País Valencià:

- Economia del País Valencià.
- Geografia i Història del País Valencià.

Matrícula oberta durant tot l'any, tret del mes d'agost
Per a més informació, adreceu-vos al **Centre Carles Salvador**, Moratín, 15, 8a. 46002-València